

20.09.2015 Проведено Міжнародну літню школу для молодих викладачів та вчених «Озеленення навчальних планів і програм - Інтеграція аспектів сталого розвитку в університетську освіту»

**Проведено Міжнародну літню школу для молодих викладачів та вчених
«Озеленення навчальних планів і програм - Інтеграція аспектів сталого розвитку
в університетську освіту»**

Bundesministerium
für Bildung
und Forschung

DAAD

Deutscher Akademischer Austauschdienst
German Academic Exchange Service

b.tu

Brandenburgische
Technische Universität
Cottbus - Senftenberg

7-18 вересня 2015 у Дніпропетровську Бранденбурзький технічний університет Коттбус-Зенфтенберг (Коттбус, Німеччина) - БТУ і Національний гірничий університет (Дніпропетровськ, Україна) - НГУ провели Міжнародну літню школу для молодих викладачів та вчених «Озеленення навчальних планів і програм - Інтеграція аспектів сталого розвитку в університетську освіту». Захід відбувся за підтримки Німецької служби академічних обмінів (DAAD) за рахунок коштів Федерального міністерства науки та освіти в рамках програми «Літні школи німецьких університетів за кордоном».

Міжнародні літні школи БТУ-НГУ системно проходять в Дніпропетровську на базі різних факультетів НГУ, за допомогою яких відомі німецькі вчені та експерти передають унікальні знання та навички за тематикою сталого розвитку. Так, наприклад, успішно проведені спільні міжнародні школи за програмами: «Екологічна оцінка проектного та стратегічного рівня» (2007 р.), «Стратегічна екологічна оцінка - потенціал для пом'якшення наслідків і адаптації до впливів клімату, що змінюється» (2009 р.), «Інтегроване екологічне планування і адаптація до умов клімату, що змінюється» (2010 р.). Основну частину слухачів склали студенти 4-5 курсів та аспіранти вузів Дніпропетровська за спеціальностями: «Екологія та охорона навколишнього середовища», «Економіка довкілля», «Менеджмент», «Маркетинг», «Право».

Літня школа 2015 принципово відрізняється своїми цілями і аудиторією. Даний захід було розроблено Кафедрою екологічного планування БТУ спільно з Інститутом економіки та Навчально-науковим центром міжнародного співробітництва НГУ з виконання **Плану дій на 2014-2016 рр.** «Створення міжнародної мережі університетів ESO-Campus для співпраці у сфері екологізації навчальних планів і програм та розвитку дистанційного онлайн навчання». Цей План був прийнятий за результатами міжнародної робочої зустрічі, проведеної Німецьким товариством з міжнародного співробітництва - GIZ, Бранденбурзьким технічним університетом Коттбус-Зенфтенберг, Національним гірничим університетом та Національним дослідницьким технологічним університетом «МИСиС» (Москва, Росія) в період 21-22 липня 2014 р. (Коттбус, Німеччина).

Пам'ятаючи про рішення Міжнародного форуму ректорів університетів «Співпраця і міжнародна мережа університетів з відповідального управління природними ресурсами», що відбувся в Національному гірничому університеті (28-29 листопада 2013 р., Дніпропетровськ, Україна), Сторони запланували ряд заходів щодо сприяння екологізації навчальних планів і програм і розвитку дистанційного онлайн навчання в системі університетів партнерів.

У тому числі за ініціативою проф. В.Я. Швеця (директора Інституту економіки, НГУ), при підтримці проф. М. Шмідта (декана факультету наук про навколишнє середовище та інженерні процеси, БТУ) і Бертольда Хансманна (представника GIZ) на базі Інституту економіки НГУ був запланований пілотний проект з тестування готовності студентів і викладачів до

переходу на «зелені» навчальні плани і програми. Дослідження, що було проведено протягом зимового семестру 2014/2015, виявило гостру необхідність у підвищенні обізнаності викладачів і методологічної підтримки з питань «зеленої» освіти.

Підсумки обговорення досвіду Пілотного проекту (доповідач - керівник дослідницької групи доц. Л.Л. Палехова) на фаховому семінарі в Бранденбурзькому технічному університеті (27 листопада 2014 р., Коттбус) значною мірою визначили новий концепт Літньої школи 2015. Було визнано, що навчання має бути націлене не тільки на спеціальності в галузі навколишнього середовища та екологічного менеджменту, а в основному на економічні спеціальності, гірничо-металургійні та інші спеціалізації, які особливо відповідають за сталий розвиток у різних сферах діяльності.

В результаті цільовою аудиторією Літньої школи 2015 стали молоді викладачі та науковці різних кафедр технічних університетів м. Дніпропетровська. *Програма Літньої школи 2015* складалася з урахуванням досвіду Інституту економіки з використання освітньої платформи ESO-Campus, що була розроблена спільно GIZ і БТУ.

Заняття проводили провідні вчені Бранденбурзького технічного університету Коттбус-Зенфтенберг.

Д-р інж., проф. Міхаель Шмідт (фахівець у галузі екологічного планування, сталого розвитку та адаптації до змін клімату) провів лекції на теми: «Синдроми глобальних змін як двигуни сталого розвитку», «Індикатори, цілі та завдання в інтересах сталого розвитку», «Глобальна зміна клімату і його наслідки», ін.

Цікавими були лекції та тренінги, що були проведені д-ром юрид. наук, проф. Айке Альбрехтом (спеціалістом в галузі цивільного та публічного права з орієнтацією на екологічне та європейське право) на теми: «Участь громадськості в екологічній оцінці», «Питання зміна клімату в системі міжнародного екологічного права і політиці», ін.

Д-р техн. наук, проф. Ханс-Юрген Фогт (експерт в галузі управління, комплексного планування, захисту та моніторингу водних ресурсів) провів заняття на теми: «Європейська політика щодо захисту водних ресурсів», «Захист і моніторинг підземних вод у Німеччині», ін.

Активні дискусії викликали лекції к-та юрид. наук, д-ра Дмитра Палехова (координатора PhD-програми «Екологічний та ресурсний менеджмент» в БТУ, фахівця у галузі права охорони навколишнього середовища з акцентом на інструменти сталого розвитку): «Введення і історія концепції сталого розвитку», «Відповіді на зміну клімату - проблема пом'якшення», «Синдром Аральського моря та екологічні наслідки масштабних проектів», «Система ОВНС в Україні», ін.

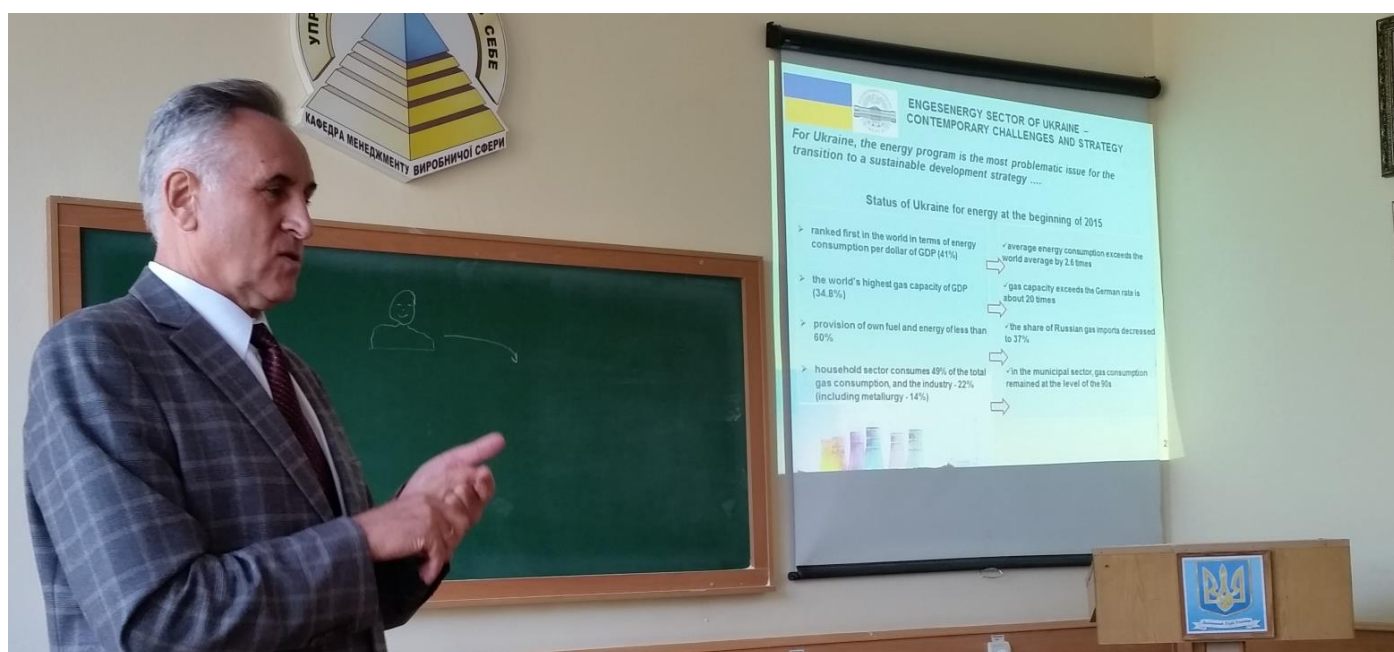

Найджел К. Даунс (експерт в області міського планування та комплексного екологічного планування) провів цикл лекцій з екологічних питань, що пов'язані з процесами урбанізації та адаптації до зміни клімату в міському плануванні.

Важливим внеском у реалізацію завдань Літньої школи 2015 стали гостьові лекції експертів та провідних вчених університетів Дніпропетровська.

Д-р екон. наук, проф. В.Я. Швець (НГУ, Дніпропетровськ) обговорив проблему енергетичного сектору України та роль вищої школи в просуванні політики сталого розвитку.

Високий інтерес викликала лекція д-ра техн. наук, проф. В.І. Шатохі (Національна металургійна академія, Дніпропетровськ), яка була присвячена проблемі впливу на навколишнє середовище металургійного сектору в Україні.

Актуальними і цікавими були лекції к-та екон. наук, доц. Л.Л. Палехової (НГУ, Дніпропетровськ), в яких обговорювалися питання відповідального виробництва в гірничодобувному секторі, а також стандарти соціальної відповідальності та підзвітності енергетичних підприємств для цілей просування на глобалізованих ринках.

Д-р техн. наук, проф. М.В. Савицький (Придніпровська академія будівництва та архітектури, Дніпропетровськ) розкрив основні ініціативи щодо просування ідей сталого розвитку в будівельній галузі України.

К-т техн. наук Марина Бабенко розповіла про відповіді на зміну клімату в будівельній галузі України.

Організатори взяли до уваги високий інтерес громадськості до глобального проекту «Енергоефективність в громадах», який проводиться GIZ в ряді областей України. У цьому зв'язку програма Літньої школи 2015 включила зустріч з регіональним представником GIZ в Дніпропетровській області паном Хансйоргом Дітше. Заняття було присвячене обговоренню питань впровадження європейського досвіду в регіональне планування в Україні.

Для проведення занять був спеціально виданий тираж монографії та навчального посібника, що розкривають сучасний стан знань про інструменти управління сталим розвитком. Ряд авторів цих видань (М. Шмідт, А. Альбрехт, Д. Палехов, В.Я. Швець, В.І. Шатоха, Н.В. Савицький, Л.Л. Палехова) стали лекторами Літньої школи.

УДК 658.5 (477)
ББК 65.9 (47кп) 30-2129
У 67

Editors:
Schmidt M. – Prof. Dr. Dr. h. c. (NMU Dnepropetrovsk), Brandenburg University of Technology Cottbus-Senftenberg (Germany); *Hansmann B.* – Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit – GIZ (Germany); *Palekhov D.* – PhD in Law, PhD in Environmental and Resource Management, Brandenburg University of Technology Cottbus-Senftenberg (Germany); *Pryvok G.* – Prof. Dr.-Ing., Member of the National Academy of Sciences of Ukraine, Rector of the SHEI "National Mining University" (Ukraine); *Shewchukhenko Y.* – Prof. Dr. Law, Member of the National Academy of Sciences of Ukraine, Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Director of V. M. Kozitsky Institute of State and Law; *Pevlenko A.* – Prof. Dr. Econ., Member of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine, Rector of the Kyiv National Economic University; *Shapar A.* – Prof. Dr.-Ing., Corresponding Member of the National Academy of Sciences of Ukraine, Director of the Institute of Nature Management and Ecology Problems (Ukraine); *Shvetz V.* – Prof. Dr. Econ., Head of the Institute of Economics, SHEI "National Mining University" (Ukraine); *Palekhova L.* – PhD in Econ., Ass. Prof., SHEI "National Mining University" (Ukraine).

Reviewers:
Amosha A. – Prof. Dr. Econ., Member of the National Academy of Sciences of Ukraine, Director of the Institute of Industrial Economics of the National Academy of Sciences of Ukraine (Ukraine); *Folkov Y.* – Prof. Dr.-Ing., Vice-Rector on scientific and pedagogical work of the Zaporizhzhya National University of MES of Ukraine (Ukraine); *Derzhela A.* – Prof. Dr. Econ., Ukrainian State Academy of Railway Transport (Ukraine); *Albrecht E.* – Prof. Dr. Ing., Brandenburg University of Technology Cottbus-Senftenberg (Germany).

Recommended for publication by the Academic Council of the SHEI "National Mining University" (Protocol No 9 on March 24, 2015).

У 67 Management for Sustainable Developments in Transitional Economies: Monograph / Editors: Schmidt M., Hansmann B., Palekhov D., Pryvok G., Shemtschenko Y., Pevlenko A., Shapar A., Shvetz V., Palekhova L. – Dnepropetrovsk-Cottbus: NMU-BTU, 2015. – 430 p.

ISBN 978-617-7109-91-3

This volume explores the approaches and tools for transition to sustainable development in the industrial sphere under the conditions of transitional economy. The authors of its chapters study the potential of voluntary sustainability standards and the main international initiatives supporting their implementation in transitional economies, discuss the issues of providing for sustainability through the state and legal regulation and the instruments of spatial planning, analyse the special aspects of marketing aiding the objectives of sustainable development. A special attention in this volume is given to the problem of implementing ideas of sustainable development into the university curricula and study programmes.

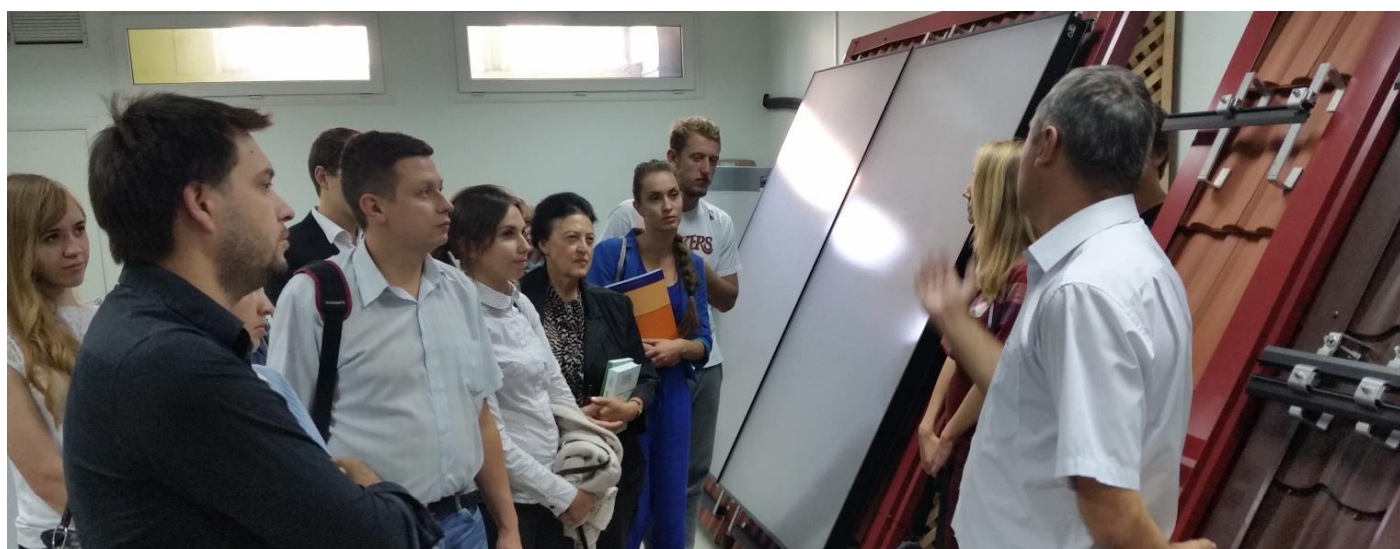
This monograph was prepared with support of the Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit – International project "Establishment of the International University Network ECO-Campus for Greening of the University Curricula", which was launched on initiative of the International University Forum held on 19-20 November 2013 in Dnepropetrovsk (Ukraine).

УДК 658.5 (477)
ББК 65.9 (47кп) 30-2129
У 67

© SHEI "National Mining University", 2015
© Brandenburg University of Technology Cottbus-Senftenberg (Germany), 2015

Важливу частину програми Літньої школи склали тематичні екскурсії. Особливий інтерес викликало відвідування ряду науково-навчальних лабораторій Придніпровської академії будівництва та архітектури, в тому числі навчального комплексу, створеного спільно з фірмою Vaillant.

Кафедра українознавства продемонструвала сучасні підходи до використання національних традицій в сучасному будівництві.

Учасники Літньої школи відвідали завод Інтерпайп-Сталь - найбільший електросталеплавильний комплекс в Європі та СНД. В ході екскурсії учасники ознайомилися з інноваційними сталеплавильними технологіями, а також діяльністю сучасного підприємства з впровадження принципів сталого розвитку.

Учасники, які пройшли навчання у Літній школі 2015, отримали Сертифікати з заліком з ECTS-кредитів.

Слухачі Літньої школи 2015 підтвердили високу корисність вибраного формату заходу. Головними перевагами були відзначені наступні:

- актуальність і системність вивчення матеріалів;
- високий професіоналізм проведення занять;
- насиченість занять і глибоке занурення у нову проблематику;
- активні форми навчання і обговорення конкретних проблем щодо різних рівнів менеджменту;
- гарна якість навчальних матеріалів;
- демократична атмосфера і вільні дискусії.

Обговорюючи перспективи розвитку Літніх шкіл за тематикою сталого розвитку, слухачі відзначили необхідність більшого охоплення цільової аудиторії та поступового поглиблення тематики. При цьому було висловлено побажання ширше інформувати про майбутній захід, у тому числі через Раду молодих вчених Дніпропетровської області

У свою чергу професорський склад Бранденбурзького технічного університету відзначив високу активність, хорошу професійну підготовку молодих викладачів та науковців, їхню готовність розширювати свої знання в галузі сталого розвитку, розуміння необхідності таких знань для «озеленення» програм навчальних курсів і проведення наукових досліджень на сучасному рівні.